

MT

medlemstidningen
KOMMUNAL . Stockholms län

Stort sparkrav retar personalen

Protest mot budgetförslag

Tystnadsplikt vid
upphandling

sidan 4

Äldre ska välja vård
men utbudet för stort

sidan 6

Barnsköterska
ordnade kompetensutbildning

sidan 10

Nummer
7 - 11

Hemtjänsten översvämmas av företag men valfrihet är det inte

Det råder överetablering av hemtjänstföretag i Stockholm, hur ska man som pensionär kunna urskilja vilket företag som är bäst på att tillgodose mina behov? Det har dykt upp nya aktörer på hemtjänstmarknaden. Företagen kontrolleras inte närmare av kommunen innan de etablerar sig och marknadsför sig och erbjuder pensionärer sina tjänster. Nu finns det 226 olika företag att välja mellan.

226 hemtjänstföretag!!! När man väl är i behov av hemtjänst är man ofta så sjuk att man inte kan eller har ork att sätta sig in i vad de olika företagen har att erbjuda.

Och sanningen är den att de inte skiljer mycket åt mellan de olika företagen. Några exempel på målsättning som företag skriver i sina broschyrer är "Vår målsättning är att erbjuda dig vård, omsorg och service av hög kvalitet, dygnet runt, trevligt bemötande trygghet. Ett företag erbjuder "certifierad coach". Vi erbjuder möjligheter att komma ut och det sista och mest tyngd är väl att man har Silviasystrar. Jag undrar vad den där coachen ska coacha pensionären med? Det är väl fint med utbildad personal som Silviasystrar men frågan är om de

Det finns en politisk övertro till valfriheten och att etablering av alla företag skulle höja kvaliteten i omvårdnaden. Det har i själva verket blivit tvärtom.

har tiden att utöva sina kunskaper vid sina snabba besök hos pensionärerna. Och utevistelser ska göras om det står i biståndsbedömningen annars får man betala extra och det framgår så gott som aldrig i broschyrerna.

Vid en snabbkoll över de olika företagen hittar jag ett som beskriver personalens arbetsmiljö som viktig. Äntligen ett företag som fattar sammanhanget av att ha en god personalpolitik även avspeglar sig i utförandet till pensionären. Men frågan är hur länge de kan ha den ambitionen om de ska klara konkurrensen.

Ersta Diakoni har lagt ned sin hemtjänstverksamhet då de ansåg att det inte gick att bedriva hemtjänst med kvalitet under de förutsättningar som råder i dag.

Inte heller arbetsförmedlingen kontrollerar hur seriösa företagen är. Arbetslösa skickas till hemtjänstföretag som inte har kollektivavtal och som helst bara vill ha lönebidragare i sin personalstab. En fiffig affärsidé för att få ihop verksamheten rent ekonomiskt. Delvis kan man förstå det, då omvårdnaden inte längre går efter behov utan styrs ekonomiskt. Det blir en hets att hinna med så många som möjligt på så kort tid som möjligt, det gäller inte bara privata utförare utan även kommunala.

Det är inte lätt att få ihop det rent ekonomiskt för företaget om man vill vara seriös. Många företag har inte kollektivavtal, vilket gör att de kan betala lägre löner, andra företag har fler än hälften av sin personal som lönebidragare, vilket gör att företaget kan ta inkomsterna

de får från kommunerna utan att själva betala ut lön eller minimerar sina lönekostnader.

Många nya företagare är lycköskare andra vill vara seriösa men har inte kunskaper om arbetsrätt och lagar och regler. Risker är att de inte klarar av sitt uppdrag som vårdgivare eller som arbetsgivare. Man skulle önska att företag som ger sig in i verksamhet som är skattefinansierad hade lite större krav på sig. Varför inte ett körkort för företagare som visar att de har grundkunskaper ibland annat arbetsrätt.

Det finns en politisk övertro till valfriheten och att etablering av alla företag skulle höja kvaliteten i omvårdnaden. Det har i själva verket blivit tvärtom.



KERSTIN RIDDERSTEDT
CHEFREDAKTÖR MT



108 kvadratmeter, 35 000 äpplen av 9 olika sorter som väger 3 ton tillsammans.
Äppletavlan i Kivik var lika slående i år som tidigare

Ansvarig utgivare för MT: Margareta Bohman

Redaktionen: Göte Axelsson, telefon 010 - 442 89 05

Redaktionen tar tacksamt emot tips, uppslag, insändare m.m., för insänt icke beställt material ansvaras ej.

Telefax: 08 - 618 55 53. Adress: MT -

Kommunal Stockholms län, Box 300 27, 104 25 Stockholm.

mail: mt.stockholm@kommunal.se För annonsering i MT kontakta PGR-media: pgrmedia@hotmail.com

Chefredaktör MT: Kerstin Ridderstedt, telefon 010 - 442 89 04 / 070 - 629 22 06

MT trycks av V-TAB i Örebro upplaga 75.000 ex

Återtaget är här

Nu är resan tillbaka i tiden bekräftad. Vi har landat i tidigt nittonhundrasjuttital.

Vad nu då tänker du, i min almanacka står det oktober tjugohundrelva, Min slutsats bygger på en ungdomsupplevelse. Gärdesfester, progglåtar och allmänt skärskådande av kapitalet och människors villkor. Tesen stöds särskilt av Leif Nyléns låt "Den ena handen vet vad den andra gör", som framfördes av Blå Tåget. Den är mer känd som "Staten och kapitalet" när Ebba Grön spelade den.

Tecknen i texten går igen, alliansen lovar högre bostadsbidrag, antalet bidragstagare (som inte får något bidrag) ökar, elitkolor växer fram. Jag kan inbillas mig att Leif Nylén själv är förvånad över hållbarheten i texten och funderar över hur det kunde gå så här.

Kanhända var många deltagare i dåtidens vänsterväg bara revoltörer mot sina medel- och överklassföräldrar. Att döma av var många av de mer namnkunniga från den tiden finns nu käns de långt från vänster. Trots allt är det den generationen och deras barn som i dag har inflytande i samhället.

Har jag ansvaret?

Varför blir all samhällsservice som post och kollektivtrafik allt mer utsatt för utmargling?

I mitten av september finns två exempel som väcker eftertanke.

Posten i södra Stockholm gör fem kontor till ett och resultatet blir att posten inte delas ut till adressaterna och stor personalomsättning.

Scania i Södertälje startar egen busslinje för att de anställda som bor i Stockholm ska komma till jobbet i tid och med acceptabla restider.

Det som förenar dessa två händelser är hur de ansvariga, postens områdeschef och SLs information, reagerar på det som händer. Postchefen anser att det inte är bra det som händer och man gör vad man kan för att lösa frågan. SL anser att det är bra att Scania hjälper till att avlasta kollektivtrafiken.

Man häpnar och vredska när man hör de svaren och försöken till förklaringar. Människor som ska ta ansvar för att infrastrukturen fungerar tycks ta jobbet med en klacksparck. Det normala vore väl att de erkänner att de

Kan inte låta bli att återge valda delar av texten till Leif Nyléns låt:

Kapitalet höjer hyrorna, och staten bostadsbidragen. Så kan man fifflla en smula med den järnhårda lönelagen Och till och med betala mindre i lön än priset för mat och för hyra För staten skjuter så gärna till, om levnadsomkostnaderna blivit alltför dyra. Skolans uppgift är som sig bör att skola arbetskraften. Om kvastarna ska sopa bra får man inte slarva med skافتen Spärrar och kvoter och testprogram, det är ett system för att sälla. Agnarna från vetet och föra var och en till hans rätta fälla

Kapitalet behöver arbetskraft, då är staten leverantör. Den ena handen vet precis vad det är, som den andra gör Så bygger vi ett samhälle efter korporativa principer. Och lär oss att respektera sånt som vi inte begriper Åt var och en hans beskärda del av det växande överflödet. Kapitalet åt kapitalisterna, och åt understödstagarna - understödet. Sida vid sida tillsammans hjälps dom åt Staten och kapitalet, dom sitter i samma båt. Men det är inte dom som ror, som ror så att svetten lackar. Och piskan som kittlar, kittlar inte heller deras feta nackar

gote.axelsson@kommunal.se

misslyckats med sitt uppdrag.

Tyvärr verkar inte ansvaret öka med lönegraderna, snarare tvärsom. Egentligen är det inte de tjänstemän som uttalat sig som bär huvudanvaret, det är politiska beslut bakom det som händer.

Men en tanke som slår mig är om man inte klarar det uppdrag man har borde man då inte tala om för de beslutande att de har valt fel väg?

Jag drar mig minnes hur det var när jag trädde in på den offentliga arbetsmarknaden. De chefer som ansvarade för verksamheterna då hade till uppgift att redovisa hur mycket resurser de behövde för att utföra arbetsuppgifterna. Nu för tiden talar någon ekonomiskt sinnad person om för dem att så här många pengar får du, utför jobbet.

Snacka om förändring, nu är det inte verkligheten som styr längre. Det är någon som drömmer om valfrihet, gratis är gott och svävar i de blå molnen som säger sitt.

gote.axelsson@kommunal.se

Detta kan du läsa om i nummer 7



Hemlighetsmakeri när vård handlas upp

Oppositionen är kritiska mot att det inte har utretts om landstinget skulle lägga ett eget anbud. på ST Görans sjukhus

– När det nu sker en upphandling är det viktigt att alla som lägger anbud måste ha samma beslutsunderlag. Capiro har inte velat släppa ifrån sig information, säger Dag Larsson.

sidan 5



Chef tar över

Majoriteten av de boende i Hammarby servicehus har valt kommunal hemtjänst.

– Vill man ha den omsorg som man hittills har haft blir det att du hamnar i det nya bolaget som hemtjänstchefen har bildat, eftersom det inte längre kommer att finnas någon kommunal hemtjänst i norra stadsdelen.

sidan 6



Utbildning höjer vårdkvaliteten

Barnsköterskor startade en utbildning för att behålla kompetenser.

– Det är tufft och orättvist att barn blir sjuka. Barn ska inte dö.

Arbetet kan därför vara tungt.

– Men du får tillbaka mycket när du förstår att du fanns i rätt stund hos ett barn eller förälder, säger Maria.

sidan 9

Första sidan: I Bromma stadsdelsförvaltning har Kommunal fått nog av alla nedskärningar, de demonstrerade för sin sak utanför nämndsammanträdet.



Upphandlingen får inte diskuteras när sjukhus handlas upp

Hemligheterna i demokratin

Just nu upphandlas driften av St Görans sjukhus. Men det råder sekretess om affären, varken fackföreningar, politiker eller patientföreningar får granska och diskutera underlaget.

Dag Larsson är socialdemokratiskt oppositionslandstingsråd och han är kritisk mot processen.

– Det är absurd att förtroendevalda politiker, som ska berätta för väljare vad man håller på med, inte kan göra det. Vi får inte säga något och det är fel, anser han.



Dag Larsson

Oppositionen är kritiska mot att det inte har utretts om landstinget skulle lägga ett eget anbud.

– När det nu sker en upphandling är det viktigt att alla som lägger anbud måste ha samma beslutsunderlag. Capher har inte velat släppa ifrån sig information, säger Dag Larsson.

Växer snabbt

Stockholm växer med drygt 30 000 invånare varje år samtidigt kommer

Nya Karolinska sjukhuset ha färre vårdplatser än dagens sjukhus. Därför behöver andra akutsjukhus byggas ut.

– Vi ifrågasätter en upphandling i detta läge. Även St Görans kommer att behöva byggas ut.

Det förra socialdemokratiska oppositionslandstingsrådet Ilija Batljan anklagade det borgerliga styret för att i samband med upphandlingen av Nya Karolinska sjukhuset ha blåst skattebetalarna i Stockholm på 30 miljarder kronor.

– Det var en riktigt dålig affär för Stockholms skattebetalare. Men informationsmaterialet är hemligstämpelat och vi kan inte driva detta i bevis, säger Dag Larsson.

– Demokratiska beslut måste granskas. Det är en förutsättning för demokratin, menar han.

Även V kritiska

Birgitta Karlsson Sävefjord, vänsterpartiet är också kritiskt.

– Det råder tystnad just nu. Vi vet inte ens hur många vårdbolag som är intresserade. Man kan anta att Aleris, Capher, Carema och kanske Praktiker tillhör de intresserade. Det måste vara bolag med muskler eftersom att det handlar om en stor affär, säger hon.

Hon menar att det finns en överhängande risk att någon överklagar när beslutet om vem som ska driva

sjukhuset är fattat.

– Vi ser hur det har gått med livmoderhalsvaccinet HPV. Där bolagen överklagar och fördröjer att vaccinationen kan komma igång.

Hon menar att upphandlingarna liknar Davids kamp mot Goliat.

– Landstingets tjänstmän möter proffs vid upphandlingarna. Våra tjänstmän är inga proffsupphandlare medan vårdbolagen har tillgång till hur mycket juridiska resurser som helst. Den privata marknaden vet hur det går till. Hur kommer det sig att HPV-upphandlingen går så dåligt? Därför att läkemedelsföretagen har miljardintressen att bevaka.

Har inte förbättrats

Vänsterpartiet anser att S:t Görans inte på något sätt har blivit bättre av att det är privatdrivet.

– De har inte högre löner och sjukhuset har alltid varit välskött. Socialdemokraterna och vi ansåg att det var en självklarhet att skriva in krav på kollektivavtal i upphandlingsunderlaget men så blev inte fallet.

Mycket tyder på att det blir en upphandling där priset och inte kvalitetsmålen är viktiga.

– Priset är styrande i alla upphandlingar och spelar en avgörande roll. Det är oerhört pressat redan idag på sjukhusens akutmottagningar. Facken påpekar redan idag på att för nästa års

budget är det för lite personal, vilket riskerar patientsäkerheten.

Vad blir politikernas roll vid upphandlingar?

– Vi får ta ansvar för sjukvårds- och hälsopolitiken med bakbundna händer. Det var tydligt med det Nya Karolinska sjukhuset där alla måste skriva på sekretess - du kan dömas till fängelse om du säger något.

Vem ska man vara lojal med

Politikerna som är insatta upphandlingen får inte diskutera den med någon. Inte väljare eller partikamrater.

– Vem ska jag vara lojal mot - väljarna eller mot lagstiftningen om offentligt upphandling? Är den överordnad min roll som politiker? undrar hon.

Sjukvårdslandstingsrådet Filippa Reinfeldt, moderaterna, vill inte kommentera upphandlingen i det här läget. Hon meddelar genom sin presssekreterare Gustaf Stenlund:

– Vi hänvisar till förvaltningen. Det är de som har hand om upphandlingen - inte politikerna. Förvaltningen tar fram förslagen om vilka som ska vinna, därefter fattar politikerna beslut.

– Politikerna är inte med i upphandlingsprocessen förrän i januari då beslut ska fattas, säger han.

JOHANNA STJERNA

Lågt pris går före kvalitet

Den sjunde november läggs buden för att få sköta driften av S:t Görans sjukhus. Upphandlingen är värd femton miljarder och är det största vårdavtalet i Europa. Allt kring upphandlingen är sekretessbelagt. Facken oroar sig nu för att det företag som lägger lägst bud vinner.

Vid upphandling brukar Hälso- och sjukvårdsnämnden lägga ut förfrågningsunderlaget på landstingets hemsida efter beslut om hur det ska se ut.

I denna upphandling vill Stockholms läns landsting, SLL, inte ha några överklaganden och därför råder det sekretess för alla inblandade. Sekretessen är också ett skydd för att inte avslöja affärshemligheter hos de sökande bolagen och att det inte bildas karteller.

Förfrågningsunderlaget har inte lagts ut på hemsidan den här gången. I vanliga fall brukar alla som har intressen i frågan som de olika fackföreningarna, patientföreningar och politiker få framföra synpunkter.

Frårgått rutinerna

Vanligtvis brukar förfrågningsunderlaget skickas till facken och de har en vecka på sig att granska detta. Denna gång har Kommunals ombud fått titta på förfrågningsunderlaget under en dag inne på landstingshuset. De har fått skriva på att de har sekretess och de fick inte ta några kopior. De får inte diskutera frågan med sina fackliga kamrater.

I februari 2012 bestäms vilka som tar över S:t Görans.

Pris före kvalitet

När Löwenströmska sjukhuset upphandlades 2005 klandrades SLL för att Förenade Care vann med ett lågt bud och dålig kvalitet.

– Landstinget kritiserades för att de inte prioriterade kvalitet, säger Kevin Thompson, facklig företrädare för Kommunal på Capio S:t Görans sjukhus.

När Dalens sjukhus upphandlades därefter sattes ett fast pris och företagen fick konkurrera med kvalitetsmål.

– Det var ett bra sätt att upphandla på. Problemet var att det fasta priset var anorektiskt - det låg på 60-70 procent av kostnaden för driften av sjukhuset innan upphandlingen. Idag har landstinget tvingats lägga till pengar för att det krävs fler vårdplatser.



– Sjukvården har effektiviserats så mycket sedan 90-talet genom utvecklade rutiner, inte genom stora nedskärningar, säger Kevin Thompson

– Dalen var en kvalitetsupphandling och det bådade gott för framtiden att slippa underbudskonkurrens.

Av den lilla information som facken fått angående upphandlingen av S:t Görans akutsjukhus så pekar det mot att 90-95 procent kommer att handla om priset och resten om kvalitet.

– Det verkar som om att pendeln har slagit tillbaka igen. Även om vi inte vet vem som vinner så vet vi vilka det är som förlorar - patienterna och personalen.

Kostnaden blir riktmärke

Kevin Thompson menar att det finns ett överhängande risk för ett anorektiskt pris på S:t Görans.

– Det inte många känner till är att det här påverkar alla akutsjukhus i länet såväl Karolinska, Danderyd som Södersjukhuset. Kostnaden för S:t Görans blir ett riktmärke för de andra sjukhusen.

– Utifrån ett lågt pris kräver SLL dessutom att sjukhusen sparar två procent varje år. Samtidigt som Stockholm invånarna ökar. Det blir väldigt kärt.

Förutom befolkningsökningen blir det allt fler äldre i Stockholm.

– Behovet av akutsjukvård ökar för personer över 65 år. 38 procent av Ca-

pio S:t Görans patienter är 75 år och äldre. På medicinkliniken är hälften av patienterna över 75 år.

En växande befolkning påverkar landstingets övriga investeringsbehov av exempelvis utbyggnad av kollektivtrafiken.

– Sjukvården har effektiviserats sedan 90-talet och vi bedriver en väldigt effektiv vård.

Rutiner ger effektivisering

Han anser att ett lågt pris på vården påverkar såväl patientsäkerhet som arbetsmiljö.

– Att effektivisera handlar inte bara om att skära bort personal. Att exempelvis ha god hygien så att patienter inte drabbas av smittor är också ett sätt att effektivisera.

– Om en person ska läggas in i tre dagar för operation men drabbas av en smitta som förlänger vårdtiden med två dagar ökar det kostnaden. Dessutom kan vi då inte ta in en ny patient och måste skjuta upp den personens operation.

Effektivisering av vården handlar inte om en stor förändring utan om många små dagliga justeringar av rutiner.

– För att detta arbete ska fungera måste personalen vara delaktig. Det

gagnar patientsäkerheten och vården blir smidigare. Det är en skör balans mellan effektiv vård, patientsäkerhet och bra arbetsmiljö (i den ingår rätt bemanning). Gör du avkall på något påverkar det patientsäkerheten.

Lång avtalsperiod

Upphandlingen av driften av S:t Görans handlar om ett avtal som gäller i 10-12 år.

– Det är ett avtal som vi måste leva med i tio år. Vi måste ha en personal som är engagerad och vill utföra bra vård. Redan idag känner personal i sjukvården att de inte kvalitetsmässigt uppfyller sina egna högt ställda krav på god vård, säger Kevin Thompson.

MBL-protokollet är hemligstämpelat men i en anteckning till det skriver Kommunal:

– Kommunal har noterat att landstinget skriver in i affärsöverlåtelsen att entreprenören ska tillämpa meddelar- och yttrande frihet för medarbetarna, detta anser Kommunal är en bra förutsättning och ger trygghet.

– Däremot kan vi inte se att landstinget ställer krav på entreprenören och dess underleverantörer att kollektivavtal ska finnas.

JOHANNA STJERNA

Fusk och dålig arbetsmiljö ett villkor för hemtjänst

Tygkassar, vattenflaskor, pennor, nyckelringar, frukt och godis står framdukat vid de olika hemtjänstföretagens bord. Vi befinner oss i Växthuset som är en mötesplats för pensionärer i Vällingby.

Idag finns det representanter för trettioalv hemtjänstföretag här.

Det är fullt i den lilla lokalen. Det är fler från hemtjänstföretagen än äldre. Går man in på Stockholms stads hemsida och klickar på Jämför hemtjänst kommer 226 utförare upp. Det står några rader om företagens visioner. Ord som erfarenhet och personalkontinuitet förekommer ofta.

Men det finns inget rapporterat om personalens utbildning, om företaget har kollektivavtal, hur många brukare eller hur länge de har varit aktiva.

Företrar kommunal omsorg

Trots alla privata alternativ ville merparten av de äldre ha kommunal omsorg.

72 procent av Stockholms pensionärer valde att inte göra något val och förr fick de därmed automatiskt kommunal hemtjänst. 2010 år beslöt politikerna i alliansen att även kvoten av de som inte gjorde något val skulle upphandlas. HSB Omsorg vann upphandlingen. Så idag måste de som vill ha Kommunal omsorg göra ett aktivt val och de som inte väljer alls får HSB Omsorg

Besökarna i Växthuset får ta emot en mängd informationsblad från de olika företagen. En del broschyrer är mycket påkostade i färg på glansigt papper och det är bara några undantag som har tryckt upp informationen på lite enklare papper.

Alla skriver om hur viktig hög kvalitet och god omsorg är för just deras företag.

Ersta diakoni deltar inte

Ett företag finns inte längre med som utförare av hemtjänst i Stockholm är Ersta diakoni. För ett år sedan upphörde de med denna verksamhet.

– Vi kunde inte bedriva hemtjänst med den kvalitet vill vi ha. Våra ambitioner handlade inte om att ha någon ovanligt hög nivå utan ville bara försöka hålla en normal nivå. Men det var inte möjligt när kommunen hela tiden pressade tiderna så knappt som möjligt, säger Stefan Nilsson, direktör på Ersta Diakoni. Företaget gjorde



Ett litet urval av alla broschyrer på mässan om att välja hemtjänst.

förluster.

– För att få en budget i balans hade vi två alternativ. Antingen så kunde vi sänka kompetenskraven på personalen eller fuska med tiden. Vi anställde bara undersköterskor och vi skulle kunna anställa billigare personal eller så skulle vi behöva fuska med tiderna för att få ekonomin att gå ihop.

Vill inte fuska

Att fuska med tiden innebär att i stället för att var en timme hos en pensionär är hemtjänstföretaget där i femtio minuter i stället.

– Vi ville inte göra något av detta. Därför uppvaktade vi och andra ideella utförare Stockholms stad, men ingenting hände. Då beslutade vi att lägga ned.

Beslutet var inte helt lätt att fatta.

– Det var knepigt eftersom hemtjänst och vård av äldre är precis det Ersta Diakoni vill arbeta med.

Samtidigt blev kommunens biståndsbedömning allt snålare.

– 2010 sänkte Södermalm drastiskt antalet timmar för våra brukare. Exempelvis fick en blind man sin tid halverad utan att han hade blivit friskare.

På Ersta Diakoni har man även kri-

tik mot hur biståndshandläggningen går till.

– Det är ett myndighetstänk att de ska bestämma hur mycket hjälp en pensionär behöver.

Varje moment är tidsatt hur långt det får ta.



Stefan Nilsson,
bild: Ersta Diakoni

– Det är också väldigt trögrörligt. En äldre person kan bli sämre på ett par dagar. Det tar tid innan det händer något med förändrad biståndstid.

Tre olika nivåer

För Ersta Diakonis äldreboende regleras ersättning efter tre olika nivåer

beroende på insats.

– Våra äldreboenden är i praktiken nästan ett hospice. Men innan en person får den högsta ersättning hinner de ofta ha avlidit.

Han har full förståelse att kommunen måste ha kontroll på sina kostnader.

– Men det behövs mer flexibilitet för att individen ska få det den behöver.

– Det är svårt för de äldre att uttrycka behov. Den generation som har hemtjänst idag är uppfostrade att inte kräva sin rätt, vilket enbart är bra för utförarna.

Har blivit en marknad

Äldreomsorgen görs idag till vilken marknad som helst.

– Det finns oftast inte jämbördiga säljare och köpare.

Det finns hundratals utförare i Stockholm. Hur har de råd att bedriva hemtjänst?

– Det undrar vi också om hur alla andra utförare går runt. De av våra anställda som kom från andra företag menade att det är klart att man skär i tiden, berättar han.

JOHANNA STJERNA



Många fler borde sluta upp och säga ifrån, sparkravet motsvarar 100 tjänster.

Sparkrav och räknefel sänker budgeten med 37 miljoner

– I Bromma är äldreomsorgen anpassad efter budgeten och inte efter behoven, säger Khalid Obaid, ordförande i Kommunal. Äldreomsorgen i Bromma har ett sparkrav på 20 miljoner kronor. Dessutom har anslagen minskat med ytterligare 17 miljoner efter ett prognosfel från staden.

Många kommunalare samlades för att demonstrera utanför stadsdelsnämndens möte i september. Situationen för personal och de äldre är ohållbar, menar de.

Inget ansvar för felprognos

Kommunfullmäktiges tilldelning till Brommas äldreomsorg under 2010 och 2011 har minskat med drygt 20 miljoner kronor. Dessutom har Stockholms stads utrednings- och statistikkontor, (USK) gjort fel prognoser

över antalet äldre i Bromma, vilket medför ytterligare minskade resurser på 17 miljoner kronor för 2011.



Khalid Obaid

– Majoriteten i Stockholms stads-hus vägrar ta något politiskt ansvar för felprognosen. Enbart Östermalms stadsdel fick sin felprognos korrigerad, säger Khalid Obaid.

– Oppositionen i stadsdelen har lovat att driva frågan i fullmäktige och kräva att vi får rätt ersättning. Men

de moderata lokalpolitikerna är lojala mot sina egna politiker och vill hålla budgeten trots att det drabbar de gamla.

Sparförslaget drabbar de äldre

Förvaltningen och förvaltningsledningen föreslår nämnden olika åtgärder för att anpassa verkligheten till den rådande budgeten.

– Det slår hårt mot först och främst de äldre i Bromma och även för oss i personalen.

Även barn- och handikappomsorgen måste avstå budgetutrymme för att kompensera för de 37 miljoner som fattas i äldreomsorgen.

– Jag har talat med flera medlemmar som menar att arbetssituationen är ohållbar. Man minimerar personalstyrkan. Kvällspatrullen har fått order om att inte vara mer än fem minuter hos den gamle oavsett behovet.

– Medlemmarna känner sig slitna och många blir sjukskrivna av att arbetsmiljön blir för pressande. Vi vill ge de äldre en värdig omsorg och bar-

nen en trygg uppväxt. Förvaltningen och dess ledning är lojala enbart mot den politiska ledningen, säger Khalid Obaid.

Motsvarar 100 tjänster

37 miljoner kronor innebär drygt 100 undersköterskor och vårdbiträden färre, inom äldreomsorgen och innebär 180 000 tim mindre som går till de äldre.

– Vi kräver att omedelbara åtgärder görs för att Stockholms stad ska kompensera Bromma stadsdelsförvaltning för neddragningen.

– Under de senaste sex åren har välfärdstjänsterna urholkats. Staden säger sig ha ambitioner att ha en omsorg av hög klass, men då måste man i stället satsa och skapa förutsättningar för att kunna bedriva kvalitativ äldreomsorg, säger Khalid Obaid.

JOHANNA STJERNA

Chefer fortsätter ta över verksamheter utan konkurrens

Nu startar ännu en av stadens chefer ett eget bolag och tar över kommunal verksamhet. Chefen för hemtjänsten i Hammarbyhöjden och Björkhagen tar från den första april över dessa två enheter.

Det bor många gamla i området. Sedan servicehuset omvandlades till trygghetsboende har hemtjänsten fått ytterligare kunder.

– Hammarby servicehus blev ett trygghetsboende vilket betyder att det inte finns några anställda utan de äldre har hemtjänst samt ett trygghetslarm, säger Lena Ezelius, ordförande i sektion 26.

De flesta valde kommunalt

Majoriteten av de boende i Hammarby servicehus har valt kommunal hemtjänst.

– Vill man ha den omsorg som man hittills har haft blir det att du hamnar i det nya bolaget som hemtjänstchefen har bildat, eftersom det inte längre kommer att finnas någon kommunal hemtjänst i norra stadsdelen.

Det är lagen om valfrihet som gör att chefer kan ta över verksamheter på detta vis. Det kallas personalövertagande även om det enbart handlar om att en chef som tar över.

Tillgång till sekretessuppgifter

Fram till övertagandet arbetar chefer dubbelt dels med sitt på privata företag dels för kommunen. Chefen har tillgång till alla sekretessuppgifter



Lena Ezelius har frågat finansborgarrådet Sten Nordin (m) om staden stödjer osund konkurrens.

under tiden - något som Kommunals lokala företrädare ser som en intressekonflikt.

MT har i flera artiklar berättat om hur chefer i staden tagit över kommunens brukare till sina egna företag. Senast var det i Skarpnäck där företaget Bonzi tog över samtliga av kommunens brukare från assistansnheten utan att behöva betala något.

Den biträdande chefen i kommunen tog då tjänstledigt i tre månader då hon gick runt till samtliga brukare och berättade om att den nuvarande che-

fen skulle starta ett bolag. Brukarna fick också veta att stadsdelen lade ned verksamheten så om de vill ha kvar sin assistans fick de gå över till Bonzi där den kommunala personalen skulle fortsätta att arbeta.

Bolag tog över allt

Personalen fick några veckor på sig att bestämma sig om de ville gå över till det privata företaget.

Efter sin tjänstledighet började den biträdande chefen också i Bonzi.

– Därmed gick man förbi hela upp-

handlingsprocessen. Företaget har nu över tagit kommunens hyreskontrakt samt ett skåp och en projektor till en ersättning av 10 000 kronor.

– Men det kallas inte övergång av verksamhet och därför kan Kommunal inte få övergångsreglerna enligt LAS och MBL att gälla.

För övrigt var det inga andra kostnader för övertagandet. MT bad en ekonom på Handelshögskolan (x/11) att värdera Bonzi och han uppskattade att företaget hade ett värde runt 150-200 miljoner kronor.

Alliansen svarar inte

MT har de senaste året berättat om ett flertal företag där det har gått till på samma sätt. I vissa fall har cheferna använt sin arbetstid för att planera sitt nya företag och informera brukare om det.

– Vi har kontaktat finansborgarrådet Sten Nordin (m) för att fråga om det verkligen var mening med att lagen ska ge osunda konkurrensvillkor. Men vi har fortfarande fått något svar om han tar emot vår uppvaktning, säger Lena Ezelius.

Vänsterpartisten Ann-Margarethe Liv har i en interpellation till kommunfullmäktige ställt frågor till ansvarigt borgarråd om hur dessa privatiseringar har kunnat genomföras utan att några politiska beslut om att lägga ned den kommunala verksamheten har fattats.

JOHANNA STJERNA

Många äldre klarar inte att välja vård

Hälften av dem som är över 77 år eller äldre har inte förmåga att välja utövare inom sjukvård och äldreomsorg. De som har förmågan att välja uppfyller oftast inte kraven för att få äldreomsorg.

Det skriver professor Mats Thorslund, Fil dr Bettina Meinow och docent Marti Parker vid Aging research Center - ett institut vid Karolinska sjukhuset och Stockholms Universitet i en debattartikel i Dagens Nyheter den 27/9 -11.

Deras studie som presenteras i den

vetenskapliga tidskriften Social Science & Medicine visar att många äldre saknar förmågan att välja utövare.

En av tre kan välja

Bara en tredjedel av personer över 77 år har förmågan att få fram relevant information och ta ställning till olika val. Även om de som har förmågan att välja har problem med att exempelvis hitta rätt telefonnummer, skriver de.

– Av de som är beviljade vård- och omsorgsboende var det mindre än fem procent som klarade av att genomföra en intervju, hade förmågan att hitta och förstå information. Av de som hade hemtjänst var det en dryg tredjedel, skriver artikelförfattarna.

– Många äldre har anhöriga som hjälper till att välja. Men långt ifrån alla har anhöriga i närheten som vill och kan göra efterforskningar om de olika alternativen. För många äldre görs förstagsvalet på ett sjukhus i samband med utskrivningen efter ett akut insjuknande.

– Det är ofta bråttom och valet blir nog ofta på måfå, till exempel samma utförare som grannen har eller den som står högst upp på listan av utförare som kommunen tillhandahåller.

Äldreomsorg som marknad

Politikerna betraktar äldreomsorgen som vilken marknad som helst som bygger, som bygger på rationella och

välinformerade kunder som byter utövare om de inte är nöjda. Men hur ser det ut i verkligheten? frågar sig forskarna.

– Kvaliteten inom den svenska äldreomsorgen behöver förbättras. Det är dock uppenbart att den marknads-ekonomiska modell som fungerar för tandkräm och restauranger inte kan fungera för äldreomsorgen.

– Valfrihet skall finnas också för de allra äldsta och svagaste. Men vi är kritiska till den övertro som verkar finnas från politiskt håll att ökad valfrihet automatiskt höjer kvaliteten, skriver de i debattartikel i Dagens Nyheter.

J.S



– Jag blir besviken när jag ser att den positiva utveckling bromsas och bryts ned, säger Crister Hallingström.

Framgång bromsas av ideologiska övertro

Norrtälje kommun och Stockholms landsting tycks ha en intressekonflikt med sitt projekt 10 100 som ska lösa samordningen mellan sjukvården och den kommunala omsorgen.

– När man börjar lägga ut verksamheter på entreprenad bryts vårdkedjan, säger Crister Hallingström som varit Kommunals representant i 10 100 sedan starten. Bolaget har lyckats kapa kostnader och bli effektivare och höjt kvalitén. Nu bromsas den utvecklingen.

Ett föregångsförsök

När Landstinget och kommunen bildade bolaget 10 100 och tillsatte den gemensamma nämnden för verksamheten var intresset stort runt hela landet. Det nytänk som presenterades då väckte framtidstro, även hos Crister.

– Norrtälje kommun har egentligen mer gemensamt med en norrlandskommun än Storstockholm. Det är långt till vård och omsorg för de flesta

innevånare och 10 100 har förenklats de nödvändiga kontakterna och ökat kvaliteten.

– Nu är det andra tankar och med alliansens ideologiska förtecken ska det privatiseras utan hänsyn till att den här modellen, 10 100 har utvecklats och börjar fungera.

Oro för sjukhusets existens

Christer är mycket orolig för de konsekvenser som en privatiserad geriatrik och äldreomsorg kan medföra. Christer beräknar att ungefär 20 procent av sjukhusets underlag bygger på geriatriken.

– Hela Norrtälje sjukhus existens hotas och äldreomsorgerna ska bli privata. Privata utförare anlitar egna rehab-center och resurser. Konsekvensen kan bli att stora delar av verksamhetsunderlaget för sjukhuset försvinner.

Den privatiseringsvåg som nu skakar 10 100 går stick i stäv med grundidén. Utvecklingen mot rakare kontaktvägar och mer kommunikation inom verksamheterna och underlätta för kommuninnevånarna förstörs och

administrationen återuppbyggs.

– Ett bra exempel är att vid sammanläggningen av sjukvården och äldreomsorgen fanns det 14 olika datasystem, säger Crister Hallingström. Nu finns det tre. Med privata utförare så byggs det upp nya och parallella system som av integritetsskäl inte kommunicerar med varandra.

Lokalt mot regionalt

Christer har ett bra samarbete med socialdemokraterna lokalt. Det finns ett gemensamt intresse att bevara och utveckla 10100 som en effektiv organisation i Norrtälje kommun.

– Även socialdemokraterna har sett 10 100 som en framtidslösning. Men det tycks som det betraktas som en lokal fråga som inte ses som angelägen i det centrala landstingshuset.

Privata utförare av tjänster är ingen lösning av gemensam välfärd anser Christer. Det är bara fler intressenter som ska plocka vinst ur de redan knappa medlen. Dessutom får inte verksamheten i det egna utförarbolaget gå med underskott. När pengarna tryter, på grund av underfinansiering,

så blir konsekvenserna att vissa åtgärder kan man inte utföra och avtal tvingas sägas upp. Men när det gäller delar av den verksamhet som utförs av privata aktörer verkar det som att det inte gör så mycket.

– Jag har påtalat att en utförare inte följt lagen på vissa punkter sedan sju månader tillbaka. Först nu reagerar förvaltningen och gör en kontroll.

Svårt att se ansvaret

Om det beror på tidsbrist eller annat vet inte Christer, men med flera beslutsnivåer kan det vara svårt att veta vems ansvar det är att utöva tillsynen. Det finns ett stort politiskt intresse hos majoriteten att sprida intresse för vårdval och andra idéer.

– Jag undrar vad ordet valmöjlighet står för, säger Christer. Människor har kunnat göra val länge, men den här valfriheten handlar nog mest om att skapa förutsättningar för vissa att välja sätt att tjäna pengar.

GÖTE AXELSSON

Utbildning för barnsköterskor ser det friska hos sjuka barn

– Det här är det mest intressanta du kan arbeta med, säger Maria Rämö, som just har börjat studera till barnspecialistundersköterska.

– Det är väldigt kul att kunna vidareutbilda sig som undersköterska, säger hon.

Maria Rämö arbetar på Astrid Lindgrens barnsjukhus i Huddinge och det är hennes arbetskamrat barnsköterskan och undersköterskan Birgith Andersson som har varit med om att arbeta fram kursen till barnspecialistundersköterska.

– Jag fick en förfrågan om jag ville berätta för de som planerade utbildningen om hur det är att arbeta som barnsköterska på en barnmedicinsk vårdavdelning. Efter det blev jag tillfrågad om att ingå i ledningsgruppen, berättar Birgith Andersson

Saknadkompetens

Förr fanns en utbildning för barnsköterskor, men den har det inte funnits de senaste åren och när alla fyrtiotalister går i pension blir det färre med denna specialistkompetens.

– Nordisk förening för sjuka barns behov, NOBAB anser att personal med särskild utbildning att vårda barn bättre klarar sin uppgift att arbeta med sjuka barn och deras föräldrar, berättar Birgith Andersson.

För att reda ut begreppen så arbetar barnskötare med de friska barnen och barnsköterskor med de sjuka barnen.

Mirja Raiha-Jarvinen är förhandlingsansvarig för Kommunal på Astrid Lindgrens barnsjukhus och aktiv kommunpolitiker för socialdemokraterna.

– Det var svårt för sjukhuset att hitta barnsköterskor eftersom det inte utbildades sådana i Stockholm. Det medförde en otrugg arbetsmiljö och var inte alls bra för de sjuka barnen. Barnsköterskeutbildningen i Stockholm lades ned på nittiotalet och det har enbart funnits som ett tillval på omvårdnadsprogrammet. Det fanns också en utbildning i Växjö tidigare med riksintag.

– Men det var inte tillräckligt. Så jag skrev en motion om att en sådan här utbildning borde finnas. Kommunfullmäktige tyckte att det var ett bra förslag och även yrkeshögskoleverket var positiva, berättar Mirja.

200 sökande till 30 platser

I augusti startade den nya utbildning-



Birgith Andersson och Maria Rämö utbildar barnsköterskor och bibehåller kompetensen i yrket.

en och 200 undersköterskor sökte till de 30 platserna.

– Första terminen handlar främst om att lära sig om det friska barnets utveckling, berättar Maria.

– Kommer det in en mycket sjuk tonåring till vår avdelning är det inte ovanligt att de regredierar. Det är viktigt att veta hur det friska barnet är så att du bemöter barnen rätt, säger Birgith.

– Det är också viktigt att se det friska hos barnen hur sjuka de än är.

Barnsköterskorna arbetar mycket med att stödja föräldrarna.

– Det är ett trauma för hela familjen när ett barn kommer hit.

Deras avdelningen på Astrid Lindgrens barnsjukhus i Huddinge har tretton platser men tio rum. Uptagningsområdet är från hela landet.

– Det optimala skulle vara att barnspecialistundersköterskorna får arbeta med barnsköterskor. Inte att den enes specialistkompetens tar ut den andres.

Svårt sjuka barn

Barnen på avdelningen är mycket svårt sjuka.

– Det är tufft och orättvist att barn blir sjuka. Barn ska inte dö.

Arbetet kan därför vara tungt.

– Men du får tillbaka mycket när du förstår att du fanns i rätt stund hos ett barn eller förälder, säger Maria.

Mycket av arbetet för barnsköterskorna handlar om nutrition.

– Det kan se ut som ett laboratorium i köket när vi vispar ihop välling till ett barn med njursjukdom och en annan sammansättning till ett lever-sjukt barn.

Mat och näring är viktigt, precis som mediciner. Barnsköterskorna får använda sin fantasi för att locka fram barnens matlust när de mår dåligt.

– Det kan handla om att: dekorera matbrickan med färgglada servetter, smörgåsarna kan göras i roliga former med hjälp av pepparkaksformar. Vi försöker helt enkelt använda oss av alla möjliga knep för att få barnen att äta.

Miljön kan verka otäck

Barnens vardag på sjukhuset handlar om provtagningar och apparater som kan verka skrämmande. De mindre barnen får en egen docka när de kom-

mer till avdelning. barnen kan måla och sy garnhår på dockorna.

– Vi förbereder barnen inför behandling och provtagning. De mindre barnen kan avledas med såpbubblor, sång och musik. De äldre barnen förbereder vi genom att bland annat visa bilder på hur behandlingen går till.

– Vi vet av erfarenhet att det är viktigt att barn och ungdomar är väl förberedda och informerade inför en undersökning samt provtagning.

Efter provtagningarna brukar dockan få sig en omgång med "sprutor och plåster".

– Vissa dagar kommer sjukhusets clown hit. De är väldigt viktiga.

Utbildningen till barnspecialistundersköterska är på två år på halvfart. I utbildningen ingår kurser om barn- och ungdomssjukvård, anatomi och fysiologi, barns och ungdomars utveckling, livsvillkor och rätt samt barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

JOHANNA STJERNA

Förslag om ny lag skärper LAS

Efter EU-kommisionens kritik mot Sveriges anställningsskydd har regeringen nu tvingats med ett förslag om ny lag. Mirja Rähä Järvinen fackligt aktiv på Karolinka universitetssjukhuset i Solna hoppas på skärpningen i lagen som ska träda i kraft i juli 2012.

– När allmän visstidsanställning infördes 2007 blev det ett staplande med anställningsformer bland våra medlemmar, säger Mirja. Det har blivit enklare för arbetsgivare att använda sig av tillfälliga anställningar och man varvar av (allmän visstidsanställning) med vikariat. Det har blivit svårare att få en tillsvidareanställning inte enklare.

Anställningsavtal svårtydda

Mikael Wallenberg som också arbetar fackligt tillsammans med Mirja Rähä Järvinen, säger att de får lusläsa anställningsavtal och de tar mycket tid. Många chefer är okunniga andra är beräknande, säger han till MT.

– Vi har haft flera medlemmar i år som haft blandade vikariat och av. Förut fick du räkna ihop timanställning med vikariat när du räknade dagarna för att få ihop till en tillsvidareanställning. Efter 2007 staplas de olika anställningsformerna och det är svårt att få ihop till en fast anställning



– Att kontrollera anställningsavtal tar mycket tid, säger Mikael Wallenberg

trots att personen jobbat mycket. Tiden är kortare nu, två år mot tidigare tre år, men det är svårare att få ihop tiden när arbetsgivarna blandar anställningsformerna.

Olika anställningsformer

I lagförslaget föreslås nu att LAS ändras så att den person som varit an-

ställd i mer än två år och har varvat anställningsformerna, vikariat, säsongsarbete, provanställning eller allmän visstid hos samma arbetsgivare ska förklaras som fast jobb.

– De här olika anställningsformerna har arbetsgivarna använt sig av ibland som en form av provanställning när de har varit osäkra. Men vi har ju

provanställning i avtalet bara man förhandlar om det med facket. Jag hoppas att det blir lättare och enklare efter den 1 juli nästa år om lagen träder i kraft, säger Mirja Rähä Järvinen. Det kan faktiskt vara till hjälp både för arbetsgivare och för oss. Det är en hög kostnad att hålla på med alla dessa avvikelser i anställningsavtalen för arbetsgivarna och det tar mycket arbetstid även för oss på facket som måste granska alla anställningsavtal.

Finner många fel

Mikael Wallenberg berättar om att det inte bara är anställningsformerna som de hittar fel i när de läser anställningsavtalen som inkommer till fackexpeditionen.

– Det är inte bara i anställningsförhållanden som arbetsgivarna är okunniga om, de händer att de inte ens lönesätter efter avtalet, säger Mikael Wallenberg. Vi hade en medlem som låg under två tusen kronor i lön än vad avtalet säger. Hon var glad över att bli medlem i Kommunal sammanlagt efter lönerrevisionen ökade hennes lön med nära tre tusen kronor.

JOHANNA STJERNA

Arbetsförmedlingen gjorde gammal anställning till ny i statistiken

Efter en lång sjukskrivning skulle Anna återgå på kvartstid till sitt gamla jobb där hon haft en tillsvidareanställning på heltid i många år. Då ville arbetsförmedlingen att hon skulle skriva under ett papper om att det var frågan om ett nytt arbete.

– Är det här inte bara ett sätt för er att påverka statistiken genom att det ska framstå som om att ni har hittat ett nytt arbete åt en sjukskriven, frågade Anna sin arbetsförmedlare.

– De menade att det bara handlade om en formulering, säger Anna, som egentligen heter något annat.

Anna reagerar på att arbetsförmed-

lingen försöker trola med statistiken men hon är också oroad över att hon inte längre har en heltidstjänst utan att hon numer är anställd på 25 procent på sitt gamla jobb.

– Det känns olustigt. Om jag inte klarar av att arbeta så är jag rädd att det kan användas mot mig.

AF säger de ordnat jobb

Hon fick ingen kopia på det papper som arbetsförmedlingen krävde att hon skrev under.

– De tyckte att det var en ren formalitet. Men det är missvisande statistik när de påstår att de har ordnat ett nytt jobb till mig och så har de inte gjort det. Det är ju en direkt lögn.

Farhad Abedin är regionalt fackligt ombud och han menar att så länge som Anna har kvar sin anställning på hundra procent behöver hon inte

vara orolig. Men han förstår inte heller varför hon ska skriva på ett papper om att det är arbetsförmedlingen som har ordnat fram arbetet.

– När det talas om att arbetslösheten har minskat med si eller så många procent eller om att så många långtidsjukskrivna har fått arbete undrar man hur det egentligen ligger till, säger Farah Abedin, regionalt fackligt ombud.

Anna trodde att hon var en person som aldrig skulle bli sjukskriven. Nu har hon kämpat mot sin sjukdom i flera år.

84-åriga pappan jobbar extra

Många års sjukskrivning har inneburit dålig ekonomi. Hon har två tonåringar i familjen, som aldrig har varit utomlands, och där vardagen i stället handlar om att klara av att betala hyra

och att ha mat på bordet. Barnfattigdom är ett begrepp som beskriver de långtidsjukskrivnas barns tillvaro.

– För att ekonomin ska gå ihop har min 84-åriga pappa jobbat extra för att hjälpa mig och min 80-åriga mamma, som har haft en stroke, har delat med sig av sin pension. Det känns inte heller bra. Det är ju jag som borde hjälpa dem.

– Mina föräldrar har betalat skatt ett helt liv för att få det bra på ålderns höst. I stället blev det så här.

Fungerar det inte för Anna på hennes gamla arbete är hon beredd att omskola sig.

– Det är viktigaste för mig är att ha ett arbete, säger hon.

JOHANNA STJERNA



Från framtidstro till en hopplös bostadssituation

– 1967 när jag började på Familjebostäder såg jag en ljus framtid, säger Conny Nilsson. Ett samhälle som utvecklades till en plats för alla. Men i dag upplever jag hur det som byggts upp raseras.

Conny är ordförande för sektion 46, de tekniska förvaltningarna i Stockholm. Sedan 1967, då han gick i land efter några år till sjöss, har han arbetat som fastighetsköpare. Han har varit med och vårdat fastigheterna och sett hur bostadsbolaget Familjebostäder utvecklats.

– När jag började byggdes Kista och Akalla och andra områden i miljonprogrammet. Jag tyckte inte det var särskilt fina områden, tätt mellan de höga husen och betong.

– Allt såg likadant ut, men det löste bostadsproblemet och människor fick bra bostäder.

Två stora försämringar

Under de dryga 45 år som Conny arbetat för Familjebostäder finns det två händelser som han reagerat starkt på. Båda är politiska. Båda besluten har också påverkat allmännyttans möjligheter att utföra sitt uppdrag, ordna bostäder till människor som bor i Stockholm

– Den första stöten mot allmännyttan som de borgerliga politikerna satte in var att sätta stopp för kommunalt ägda bolag att äga och bygga i andra kommuner, säger Conny. Det innebar att Familjebostäder fick sälja av tusentals lägenheter i kranskommunerna till privata fastighetsägare.

– Familjebostäder hade lägenheter

i Bollmora, Jordbro, Orminge och andra ställen. Nu är de privatägda.

Kan inte använda marken

Lagstiftningen har resulterat i att staden som äger mycket mark runt i länet

här frågan säljer man ut det allmännyttiga till underpris utan ett knyst om priset på marknaden

Tjänat stora pengar

Conny berättar att han vet de som

– Dagens ungdomar har inte samma möjligheter att ordna sitt boende som jag hade 1967. Jag är förvånad över att folk inte blir förbannade.

inte får inte använda den för att lösa behovet av nya bostäder till de som behöver någonstans att bo. Den mark som finns inom kommunens gränser och är byggbar krymper hela tiden.

– Eftersom det är markbrist så stiger byggkostnaderna när markpriset stiger. Under de senaste åren har hyreskostnaderna för nyproduktion stigit kraftigt, säger Conny. Där påverkar markkostnaden stort.

Den andra frågan som de borgerliga politikerna beslutat om som upprör Conny är ombildningen av hyresrätter till bostadsrätter. En förändring som gjort det svårare för många att ha råd att bo i Stockholm.

– Ombildningarna är bara utförsäljning till låga priser av det som skattebetalarna bekostat. Borgarna pratar om affärsmässighet och marknadsanpassning i när det passar dem. I den

köpt sin hyresrätt vid ombildningen och gjort sig god förtjänst på det.

– De hyreslägenheter som säljs är de som har låg hyra. Det innebär att bytesmarknaden utarmas. Det finns hyresgäster som vill byta till en mindre lägenhet men inte har råd.

– En nyproducerad tvårummare kostar nästan dubbelt så mycket att hyra som den lägenhet de har. Då bor man kvar i en bostad som är större än man vill ha.

Conny är fundersam över vem som ska ha råd att bo i Stockholm med den höga hyran eller de miljoner en bostadsrätt kostar.

– Dagens ungdomar har inte samma möjligheter att ordna sitt boende som jag hade 1967. Jag är förvånad över att

folk inte blir förbannade. Men vi har kanske inte vanan att höja våra röster och säga ifrån. Men att ha en bostad är en grundläggande rättighet som inte bara ska handla om hur mycket pengar man har.

Innerstaden ett reservat

Stockholms innerstad riskerar att bli ett reservat för höginkomsttagare, de som har råd att betala de höga priser som drivits upp betalar glatt. På hyresmarknaden stiger kostnaderna och antalet lägenheter som byggs räcker inte till behovet.

Tanken på folkhem verkar ha dött ut. Marknadskrafter och politik som gynnar dem som har pengar skapar ett samhälle som är allt mer segregat. För Connys del så har han varit med under en spännande period och upplevt hur hans arbete förändrats. Från att tjäna hyresgästerna har det istället blivit en krympande verksamhet med utförsäljning till bostadsrätter.

Nya intressen

Men i höst blir det pension och andra intressen som fyller hans vardag. Efter 44 år i allmännyttans tjänst packar han och drar från stan.

– Det slutar sämre än det började. Det fanns ett framtidshopp då när jag började, men nu ser jag hur alla drömmar och visioner om rättvisa inom boende raseras. Snacket om valfrihet är just bara det, snack.

GÖTE AXELSSON

Bostadsmarknaden och politiken

”Väl fungerande bostadsmarknader med långsiktigt stabila regelverk samt med sunda och förutsägbara villkor för byggande, ägande och förvaltning av bostäder i alla upplåtelseformer är målsättningen. Bostäder med god kvalitet ska eftersträvas och konkurrens ska råda inom byggsektorn och bostadsmarknaderna. Utbudet ska styras av efterfrågan och bidra till en fungerande arbetsmarknad i alla delar av landet.”

Den texten är hämtad från regeringens sida, www.regeringen.se, under rubriken boende och byggande. Det är portaltexten för hela politiken.

Hur väl den stämmer med verkligheten i Stockholm är upp till var och

en att bedöma.

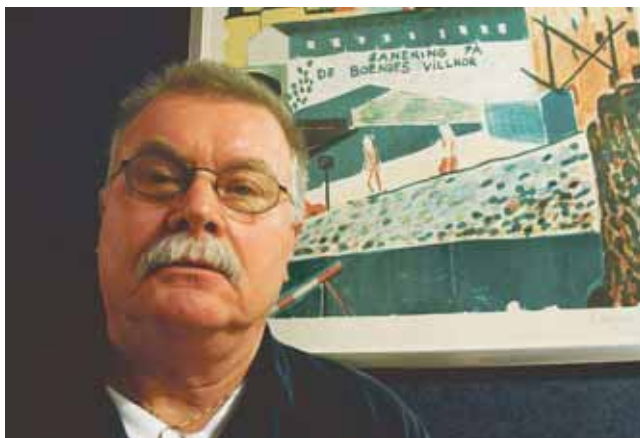
Siffror från boverket

Från 1999 till 2008 ökade produktionskostnaderna med drygt 80 procent i Stockholm. Under samma tidsperiod ökade hyrorna i beståndet med omkring 30 procent och hyrorna i nyproduktionen med drygt 60 procent i Storstockholm.

I Storstockholm ligger hyresnivåerna cirka tio procent över riksnittet.

Hyresrätten är den vanligaste boendeformen i landet, cirka 44 procent av boendet är i hyreslägenheter.

Den kompletta statistiken och rapporten finns att hämta på www.boverket.se



Conny har alltid stått på hyresrättens sida.



Jenny Lindahl, Jessica Kallin, Helen Friberg och hunden Stitch har fått besök av Kommunal.

Trångt i hundstallet då fler hundar omhändertas

Hundstallet i Åkeshov börjar bli trångbott, fler omhändertagna hundar gör att lokalerna behöver utökas. Från april i år rullar djurskyddspoliser på Stockholms gator därav ökningen av omhändertagandet av hundar. Det är främst hundar med amstaff blandning som ökat på hundstallet.

– Det är många okunniga ägare som skaffar hund och ägare som bara ser ekonomisk vinning i hundar, säger Helen Friberg hundförare. Många hundar har allergier och kliar sönder sig, ägarna bryr sig inte, de avlar valpar och ser bara pengar.

Den här dagen får hundstallet besök från Kommunal för att de ska ge information och svara på frågor från medlemmarna, men det blir mest prat om hundar.

– Vi har fått mer administrativa uppgifter, säger Jessica Kallin också hon hundförare. Vi har det nog ganska bra här tror jag. Det som är en förändring som skett de senaste åren är hotbilden från ägare.

– Ja, säger Helen Friberg, det är fler kriminella och psykiskt sjuka som får sina hundar omhändertagna och så kommer de hit och ifrågasätter varför vi har hunden.

Många hundar omplaceras

Hundstallet tar hand om hundarna och gör utredningar kring hunden, men det är polisen som rent juridiskt tagit hunden. En del hundar blir omplace-

rade, andra blir i värsta fall avlivade.

Vi går runt på en visning efter att hundförarna fått prata med de två fackliga representanterna Gittan Sommarhed och Benita Rosberg. Just för tillfället är det flera hundar som är ute på promenad med volontärer men även inne på kontoren finns hundar, personalens privata hundar. Alla verkar ha hundar.

– Jo, skrattar Jessica som själv har två hundar, de flesta har nog hund som jobbar här. Det går liksom inte att undvika.

En livsstil

Ute i hundgårdarna är det skyltat på gallret vad som gäller för just den hunden. Vissa hundar får bara viss personal hantera. En del hundar behandlas mycket strikt under sekretess och får inte bli ens bli fotograferade.

– Ja, det där två hundarna är under utredning, säger Jessica när vi går förbi två burar. Det är ett arbete som tar tid rent administrativt, det är mycket som ska kollas upp och kontrolleras, många samtal som ska ringas, säger Jessica.

– Att arbeta på hundstallet blir ett sätt att leva, man är med hund hela tiden, säger Helen. Det är en bra kombination med hundvård, utevistelse och administrativt arbete.

Att facket kommer på besök utan att de har ringt tycker hundförarna är bra.

– Att vi har en bra kontakt gör det lättare för medlemmarna att ta kontakt per telefon den dagen de undrar över något, säger Gittan Sommarhed.

KERSTIN RIDDERSTEDT

Heltid ett svåruppfyllt löfte

Rätt till heltid åt all personal inom äldreården som är anställda av Upplands Bro kommun har permanentats. Efter ett års provtid har de beslutandepolitikerna insett fördelarna.

– Tyvärr så fungerar det inte hela vägen till arbetsplatserna, säger Carin Svahn som är kommunals sektionsordförande. Många chefer gör inte vad de kan för att underlätta för dem som önskar heltid.

Inte fler heltider nu

Sedan rätten till heltid infördes har inte antalet heltidstjänster ökat i den omfattning man kunde tro. Orsaken till det är att många chefer inte ansträngt sig för att personalen ska få den sysselsättningsgrad de vill. Dessutom presenteras lösningar på heltid som gör att personalen drar sig för att öka sin sysselsättning. När MT skrev om heltiden för ett år sedan var det flera medlemmar som kände sig besvikna över hur cheferna agerade.

– Man erbjuder inte heltidsschema utan lägger extratimmar utanför ordinarie schema. Eller också blir det att då måste man arbeta på två olika arbetsplatser, säger Carin Svahn. Många medlemmar törs inte begära heltid för att chefen visar motstånd till förändringen.

Heltid påverkar pensionen

Heltid är viktigt för den grupp som arbetar inom vården och omsorgen, kvinnor.

– Det handlar om pengar och framtidens pension, säger Liisa Korkala som är vice ordförande. Skillnaden mellan deltid och heltid är stor och



Carin Svahn och Liisa Korkala ska göra en genomgång av schemorna på arbetsplatserna i Upplands Bro kommun.

påverkar hur mycket pension man får den dagen.

Det har även förekommit att chefer sagt att det inte går att lägga fungerande schema med enbart heltider. Kommunen har tillgång till dataprogrammet timecare sedan flera år, men det har inte använts för att underlätta schemalagningen.

– Man har köpt en tjänst men har

inte använt den, säger Carin. Men nu ska den igång säger man från ledningen.

Förhållningssättet att ekonomin blir bättre med timanställningar och deltid råder på flera arbetsplatser. Detta trots att kommunledningen slagit fast att personalkostnaderna blivit lägre sedan rätten till heltid infördes.

– Vi ska besöka alla arbetsplatsträf-

far och begära in alla scheman från verksamheterna, säger Carin. Då kan vi se och rätta till de brister som finns. Kommunal måste se till att alla som vill får den heltid de önskar.

Dessutom sparar Kommunen pengar på att ha färre deltid och timvikarier.

GÖTE AXELSSON

Arbetsmiljön vid 200 särskilda äldreboenden inspekteras

Hur ser arbetsförhållandena ut för dem, som ska se till att äldre med stort omsorgsbehov har en trygg och värdig tillvaro? Har personalen de förutsättningar som behövs att klara detta utan att äventyra den egna hälsan?

Arbetsmiljöverket har inlett en tillsynsinsats i Mellansverige för att ta reda på det. Cirka 200 särskilda boenden för äldre inspekteras och följs upp i år för att se till att omsorgspersonalen har den arbetsmiljö de har rätt till. Tillsynen fortsätter med nya besök 2012-2013.

– Det är viktigt att personalen har de arbetsmiljömässiga förutsättningarna att trygga en god omsorg om de äldre,

säger Boel Callermo, avdelningschef vid Arbetsmiljöverket. Det går inte att uppnå det ena utan det andra.

En bra arbetsmiljö inom omsorgen ställer speciella krav på riskbedömningar, som utgår från personalens arbete med varje boendes unika situation och behov. Arbetsmiljöverket undersöker vid sina besök bland annat hur dessa riskbedömningar genomförs, om man dokumenterat detta och vidtagit åtgärder samt gjort tydligt vem som ansvarar för vad i det fortlöpande arbetsmiljöarbetet.

KÄLLA: ARBETSMILJÖVERKET

Förebyggande arbetsmiljöarbete spar liv och mänskligt lidande

Arbetsmiljöverket inleder en omfattande tillsynsinsats för att stärka arbetsgivarnas förmåga att förebygga allvarliga olyckor i arbetslivet. Inspektionerna riktar mot arbetsplatser där allvarliga olyckor och tillbud har inträffat.

Under hösten får drygt 500 arbetsplatser i västra och södra Sverige besök av Arbetsmiljöverket.

– Att utreda allvarliga olyckor och tillbud har en avgörande betydelse för att utveckla företagens arbetsmiljöarbete, säger Håkan Olsson, avdelningschef på Arbetsmiljöverket.

Tillsynsinsatsen pågår under hela hösten. Alla näringsgrenar omfattas. Tillsynen går ut på att tillsammans med arbetsgivaren och skyddsorganisationen analysera företagets arbetsmiljöarbete mot bakgrund av en inträffad olycka och komma fram till vad som har brustit i det förebyggande arbetet.

KÄLLA: ARBETSMILJÖVERKET

Nej till krav på kollektivavtal vid upphandling i landstinget

I en motion av den socialdemokratiska landstingsgruppen kräver (s) att landstinget utarbetar en ny upphandlingspolicy, för arbete som utförs i Sverige ska ställas krav på svenska kollektivavtalsenliga villkor för entreprenörer och hela underentreprenadskedjan och leverantörsavtal, skriver de i motionen.

– Våra skattepengar ska användas på bästa möjliga sätt, säger Lowe Anderson kommunalare och landstingspolitiker (s), det innebär att företag ska kunna konkurrera på lika villkor och att de anställda får garanterade ett anständigt avtal. Nu röstade den borgerliga alliansen nej till detta.



Trots att de säger att de värnar om kollektivavtalen.

Mer än bara lönen

– Kollektivavtalet är mer än bara löner. Det reglerar bland annat arbetstider, semester och scheman. Det är så viktigt att ha med miljötank i upphandlingar men när det handlar om

dem som arbetar är det inte lika viktigt. De som arbetar ska ha bra villkor för att de ska kunna utföra sina arbeten på ett så bra och säkert sätt som möjligt, säger Lowe Anderson.

Lowe Anderson arbetar som behandlingsassistent till vardags och är även fackligt ombud. I sitt fackliga arbete har hon stött på medlemmar

som arbetar i företag som inte har kollektivavtal. Är de som arbetar trygga, då blir även vården bättre och kvalitén på tjänsterna som ska levereras blir bättre, säger hon. Hon är besviken men inte förvånad över att inte landstingets majoritet röstade ja till motionen.

Säger ja men röstar nej

– Alliansen med moderaterna säger en sak i media och i valrörelsen, men sen när det gäller röstar de nej. Det är inte acceptabelt att vi som ansvariga politiker bidrar till lönedumpning och försämring av arbetsvillkoren, för det är det som ofta händer med bolag utan kollektivavtal. Många använder sig av svart arbetskraft och det skulle vi kunna minimera om vi såg till att alla våra entreprenörer hade kollektivavtal.

KERSTIN RIDDERSTEDT



DEBATT

Debattartiklar skickas till: MT Kommunal Stockholms län, Box 300 27, 104 25 Stockholm. e-post: mt.stockholm@kommunal.se. Skriv kort, bidrag kan avkortas av redaktionen.

Jämställdhetspolitik eller moderata strutspolitik?

Stockholms stad har en uttrycklig ambition att lika arbete ska ge lika lön, men frågan är hur trovärdig den ambitionen är när den borgerliga majoriteten inte ens lever upp till det som arbetsgivare.

Vi vet att löneklyftorna är stora bland de anställda inom stadens förvaltningar, men idag finns ingen heltäckande statistik för lönerna inom stadens förvaltningar och bolag. Till stadens personal- och jämställdhetsutskott rapporteras bara lönerna för de som är anställda inom stadens förvaltningar. Därför är det troligt att löneklyftorna är betydligt mycket större än vad som rapporteras till utskottet. Även den statistik som finns för förvaltningarna är bristfällig då den inte har ett system för att jämföra och värdera löner för olika yrkeskategorier. Vi vet att män och kvinnor arbetar i stor utsträckning inom olika områden och deras



Ann-Margarethe Livh

arbetsinsatser värderas olika. Inom äldreomsorgen arbetar främst kvinnor och där är lönerna låga och arbetet så fysiskt påfrestande att många inte orkar jobba heltid.

Det är ett problem vars fulla omfattning vi ännu inte känner, helt enkelt för att den borgerliga majoriteten inte vill veta. Vänsterpartiet har om och om igen krävt jämställdhetsanalyser och jämställdhetsboksutslut som skulle

Vi vet att män och kvinnor arbetar i stor utsträckning inom olika områden och deras arbetsinsatser värderas olika. Inom äldreomsorgen arbetar främst kvinnor och där är lönerna låga och arbetet så fysiskt påfrestande att många inte orkar jobba heltid.

ge oss underlag att arbeta med frågan, och varje gång stoppar borgarna huvudet i sanden. Det beror inte på att det skulle vara dyrt eller svårt att ta fram sådan statistik. Stockholms läns landsting, som har betydligt fler anställda än Stockholms stad, tar årligen fram statistik för samtliga anställda i koncernen.

Borgarna vill helt enkelt inte, och det är svårt att skaka av sig misstan-

ken att det beror på att de inte vill göra något åt lägstalönerna – om inte sänka dem ännu mer.

Vänsterpartiet kräver att få den statistiken så att vi kan för att analysera och ta fram en strategi mot omotiverade löneskillnader. Med den statistiken, och stadens policy till lika lön för lika arbete skulle det tvinga borgarna att ta debatten kring lägstalönerna och lönenivåerna i kvinnodominerade yrken. Staden ger redan läpparnas bekännelse till att föra en jämställdhetspolitik, hjälp oss att tvinga upp moderaternas huvud ur sanden så de också skriver på papprena. Jämställdhet – i svart på vitt.

ANN-MARGARETHE LIVH,
GRUPPLEDARE VÄNSTERPARTIET
STOCKHOLMS STADSHUS



Margareta Bohman
ordförande
Kommunal
Stockholms län
margareta.bohman@kommunal.se

Ordförande har ordet

Löner och avtal 2012

Nu gäller det lönevärde mellan könen

Nu drar avtalsrörelsen för nästa avtalsperiod igång med avtalskonferenser den 18-19 oktober. I den här avtalsrörelsen vill Kommunal göra något åt den värdediskriminering som vi anser finns mellan mans- och kvinnodominerade yrken. Förutom lönenivåer handlar det om att begränsa visstidsanställningar och ofrivillig deltid, i synnerhet inom kommuner, landsting och offentligt finansierad verksamhet.

Allt färre ungdomar söker gymnasieprogram som förbereder kompetensen för arbete som till exempel undersköterska. Ska de här kvinnodominerade yrkesområdena bli attraktiva så krävs också jobben bli väsentligt attraktivare både löne- och villkorsmässigt.

Och attraktivt måste det bli med yrken inom Kommunals avtalsområden om det ska finnas personal till att ta hand om våra sjuka, gamla och barn. Här måste arbetsgivare och politiker ta sitt ansvar, det går inte att "tro att det fixar sig" längre. Det är dags

En lön att leva på och en arbetstid som gör familjelivet möjligt beträffande barnomsorg och skola är ett måste.

att se längre än den innevarande mandatperioden

En lön att leva på och en arbetstid som gör familjelivet möjligt beträffande barnomsorg och skola är ett måste. Jag kan bara föreställa mig hur svårt det kan vara att få gehör för kraven, man skyller alltid på att det saknas pengar från arbetsgivarsidan. Men det är dags att skapa löne- och livsutrymme även för de som står för händerna i vår välfärd.

Nästa år är inte långt borta och då sätter förhandlingarna igång på allvar

så nu gäller det för alla förtroendevalda att gå ut på arbetsplatserna, träffa medlemmar och blivande medlemmar och inte minst förklara kollektivavtalets värde.

Nu är hög tid att få fler att ansluta sig till Kommunal så vi starkare kan försvara kollektivavtalet. Tillsammans står vi starka mot arbetsgivarna.

MARGARETA BOHMAN
ORDFÖRANDE KOMMUNAL
STOCKHOLMS LÄN

Nya aktörer på kommunals arena

Genom bolagisering och utförsäljning av olika verksamheter inom kommuner och landsting får Kommunal allt fler privatanställda medlemmar. Vintern 2007 uppgick antalet till 86 000, det vill säga 15 procent av medlemmarna. Bland arbetsgivarna finns allt från globala koncerner och börsnoterade vårdföretag till kommunala bolag, små lantbruk och välgörenhetsorganisationer. Därtill uppstår hela tiden nya privata daghem, äldreboenden, personlig assistansföretag och uthyrningsföretag ute i kommunerna. Man kan se två utvecklingstendenser när det gäller privatiseringarna: När det rör sig om sjukvård och äldreboenden har ett fåtal vårdföretag, som Attendo Care, Förenade Care och Aleris i princip oligopol på marknaden. Inom hemtjänst och personlig assistans finns det däremot en uppsjö av små- och ensamföretagare. Nacka kommun tillhör ytterligheterna med uppemot 50 företag i sin kundvalsmodell.

Parallellt med privatiseringarna växer den ideella sektorn. Allt fler människor söker sig till volontär- och

frivilligarbete av olika slag. Kommuner och landsting tar tacksamt emot frivilliginsatser från det civila samhället, t ex nattvandrande föräldrar och röda korsvärdar, för att öka den sociala tryggheten.

Allt talar för att de nya aktörernas närvaro i den kommunala sektorn inte är någon övergående trend. Den borgerliga alliansregeringen vill att fler anställda i den kommunala sektorn ska bli egna företagare och jobba kvar på sina gamla arbetsplatser, men med F-skattsedel.

Sanningen är den att vi i Kommunal nu måste ta det som händer på ett allt större allvar. Som ett steg förändrar vi vår organisation till ett medlemsnärmare arbete. Ett första steg i det arbetet är att göra trafiksektionen till tre sektioner, en sektion för varje bolagsgren. I och med det blir det en begriplig arbetstagar- och arbetsgivarroll med raka vägar utan onödiga omvägar.

Med en tydlig facklig organisation ser alla medlemmar nyttan av fackligt arbete på ett bra sätt. Det blir även

lättare att bygga ett starkare Kommun när fler av de anställda ser att det finns vinster i anställningarna att vara organiserad i facket.

I grunden handlar den fackliga styrkan om alla tillsammans mot gemensamma mål, med vår nya organisationsmodell blir det tydligare med den fackliga nyttan. Ett tydligt förhållande mellan dig som anställd, Kommun och det företag du är anställd av.

Fler av Kommunal Stockholms sektioner har reda börjat samverka och utveckla arbetsformer för att närheten för medlemmarna ska öka. Vi satsar även på fler arbetsplatsbesök av de förtroendevalda och då blir vi synligare och får en närmare kontakt och skapar en levande facklig organisation.

MARGARETA BOHMAN
ORDFÖRANDE KOMMUNAL
STOCKHOLMS LÄN

Detta brev har skickats till alla medlemmar i sektion 34, vi återger det här för att ytterligare förbättra information kring den förändrade organisationen.

Information angående omorganisation av Trafiksektionen

Det har kommit till min kännedom att det varit brister i informationen till dig som medlem i Trafiksektionen angående nedläggning av sektionen. Därför vill jag som avdelningens ordförande försäkra mig om att alla medlemmar får korrekt information.

Kommunal Stockholms läns avdelningsstyrelse har beslutat att omorganisera Trafiksektionen. Det innebär att nuvarande sektion och klubbar läggs ned den 31 oktober 2011. I stället bildas tre nya bolagssektioner, en för Nobina, en för Keolis och en för övriga bussbolag.

Syftet med omorganisationen är att stärka den fackliga verksamheten, med fokus på medlemsnytta och ökat medlemsinflytande.

Orsaken till omorganisationen är att det fackliga arbetet inom Trafiksektionen inte har fungerat på ett tillfredsställande sätt under det senaste året. Efter diskussion med sektionens företrädare kom vi därför överens om att i stället bilda bolagssektioner. I samband med nedläggning av Trafiksektionen upphör med automatik befintliga klubbar. Det regleras i Kommunals stadgar.

Klubbarnas vara eller inte vara har skapat oro hos en del förtroendevalda. Omorganisationen handlar i första hand om att förbättra servicen för medlemmarna genom att bygga upp en stark sektion.

Det pågår ett förändringsarbete inom hela Kommunal, där vi bl a ser över sektions-strukturen och hur vi ska förbättra det lokala fackliga arbetet. Den arbetsplatsnära verksamheten (det som idag är klubb) ska utvecklas. Det fackliga arbetet på arbetsplatsen ska naturligtvis även fortsättningsvis samordnas och ledas av demokratiskt valda representanter som utses av medlemmarna på arbetsplatsen.

Det är därför viktigt att de nya bolagssektionerna först startar upp och kommer i gång med sin verksamhet. Därefter kan sektionens styrelse, tillsammans med avdelningsstyrelsen, besluta om den fortsatta arbetsplatsnära verksamheten, t ex klubb, förhandlingsteam eller annan arbetsplatsorganisation.

De nya bolagssektionerna ska ha det övergripande ansvaret för den fackliga verksamheten. Det innebär att sektionen ska leda och samordna den fackliga verksamheten inom sektionens område. Genom att vi bildar bolagssektioner får vi en effektivare basorganisation, som också blir en starkare motpart till arbetsgivaren.

På lokal nivå ska man arbeta med den arbetsplatsnära fackliga verksamheten, alltså medlemskontakten. Administrativa rutiner och de frågor som inte kan lösas på lokal nivå ska handläggas av sektionen.

Nu ska den demokratiska processen ha sin gång innan de nya bolagssektionerna kan starta sin verksamhet. Först ska en interimstyrelse tillsättas med uppdrag att arbeta fram till årsmötet i februari 2012. Därefter kan de nya sektionerna starta sin verksamhet. Interimstyrelsens uppgift är i huvudsak att planera och genomföra årsmötet där den nya sektionsstyrelsen ska utses.

Under oktober månad kommer alla medlemmar i Trafiksektionen att få en kallelse till medlemsmöte. Där kan du som medlem vara med och föreslå och välja kandidater till en interimstyrelse och en valberedning.

Eftersom Trafiksektionen upphör kommer du att tillhöra den nya bolagssektionen från den 1 november 2011 men det är fortfarande samma fackliga företrädare du vänder dig till. Mer information får du på medlemsmötet. Jag vill också tipsa dig om att hålla utkik på Trafik-sektionens hemsida www.kommunal.se/stockholm/sektion34

Där kommer vi att lägga ut information så snart de planerade medlemsmötena är genomförda.

Jag hoppas att jag har rätat ut eventuella oklarheter om de nya Trafiksektionerna och att vi tillsammans arbetar för att bygga en stark kamporganisation.

Med vänlig hälsning

Kommunal Stockholms län
Margareta Bohman
Ordförande Kommunal Stockholms län

Medlemsmöten:

För dig som är anställd av Nobina – torsdagen den 6 oktober kl 19.00, Franzégatan 4, Stadshagen

För dig som är anställd av Keolis – lördagen den 22 oktober kl 10.00 Åsö gymnasium

För dig som är anställda av övriga bussbolag – onsdagen den 26 oktober kl 17.00, Franzégatan

Trafiksektionen läggs ned och återuppstår som tre

När den gamla trafiksektionen nu läggs ned och det bildas tre nya sektioner i stället finns det många olika uppfattningar om rätt eller fel.

MT har träffat två fackligt aktiva som bara ser fördelar med den nya organisationen. Peter Boström på Nobina och Preben Sörensen ser ljus på framtiden.

– Jag ser utvecklingen positivt, säger Preben Sörensen. Jag arbetar på ett av de mindre bussbolagen och nu samlas vi i en sektion och kan arbeta fackligt på ett mer fokuserat sätt.

Peter Boström som arbetar åt Nobina på Södertäljegaraget har samma utgångspunkt för sina synpunkter.

– Jag tror det blir en förbättring, säger Peter Boström. Vi som arbetar inom Nobina är redan på språng. Vi har en bra utgångspunkt och samarbetar redan mellan våra olika garage.

Keolis är störst

Det största bolaget Keolis har i dag nästan samtliga förtroendeuppdrag i den sektion som nu försvinner, sektion 34 Trafiken. Den förändring som görs innebär att de fackliga frågorna kan anpassas mer till respektive arbetsgivare.

– När det gäller rena yrkesfrågor så blir det en angelägenhet för avdelningen Kommunal Stockholm län,

säger Peter Boström. Där ska vi från Nobina göra allt för att se till att den samordningen fungerar. Våra uppgifter på sektionen blir att se till att anställningar och villkoren kring arbetsmiljön.

Att bli tydligare som fackliga företrädare gentemot arbetsgivarna har fler fördelar. Bland annat underlättas arbetsmiljöarbetet när man kan vara konkret i varje fråga mot företagsledningen.

– Jag har redan börjat kontakta de små bussbolagen, säger Preben Sörensen. Det är svårt att jobba fackligt när det bara är en handfull anställda men det hoppas jag ska bli lättare med en sektion bara för småbolagen.

Bättre för de små

En skillnad mellan Keolis, Nobina och småbolagen är formen av trafik de utför.

– Småbolagen har nästan uteslutande beställningstrafik, säger Preben Sörensen. De kör olika linjer och uppdrag åt de stora bolagen som har körningen på trafikområdena. Sedan är det mycket charter och annat med.

– Jag är inte alltid glad åt de idéer som kommer från Kommunal Stockholms län, konstaterar Preben. Men jag ser den här förändringen som bra. Det ger en bra utgångspunkt för att bygga en bra facklig verksamhet från grunden.

GÖTE AXELSSON



Peter Boström ser möjligheter i de nya sektionerna.



Preben Sörensen tror att fler blir intresserade av Kommunal med de nya sektionerna.

Fackliga Notiser

UNDERSKÖTER-

SKAN Peter Magnusson som slog larm om rasistisk jargong på Södertälje sjukhus förlorade i AD. Domen från Arbetsdomstolen gav sjukhuset rätt att omplacera honom. Efter många förhandlingar mellan fack och arbetsgivare omplacerades Peter Magnusson. Kommunal ville pröva fallet i Arbetsdomstolen, där alltså arbetsgivaren ansågs ha rätt att omplacera honom.

Nu går facket vidare, som tycker att omplaceringen är en kränkning mot hans yttrandefrihet. Domen anser både Kommunal och Peter Magnusson ger ett oklart läge och går nu vidare till Europadomstolen.

LO-STYRELSEN har slagit fast att LO:s avtalssamordning byggs på 11 av de 14 LO-förbunden. Och nu ska facken utanför samordningen börja förhandla och försöka sätta lönenormen för alla andra.

LO:s industrifack förhandlar i höst medan alla andra fackförbund inleder sina förhandlingar först till våren.

Per Bardh säger att de 11 förbunden bakom LO-samordningen står för en tydlig jämställdhetsprofil. Och han uppfattar det som att Transport även finns med i detta trots att det slutgiltiga beslutet inte är fatta, men Transports styrelse har rekommenderat förbundet att ställa upp på LO-samordningen.

menderat förbundet att ställa upp på LO-samordningen.

ÅR 2010 ökade lönerna i snitt 2,2 procent. Det är de lägsta löneökningarna på 55 år, enligt LO:s lönerapport för 2011. Tack vare låg inflation ökade ändå reallönerna med drygt en procent.

PÅ ETT SEMINARIUM

förra veckan diskuterade företrädare för fack och arbetsgivare de skillnader i lön mellan män och kvinnor

som framgår tydligt av rapporten. Branscher med majoriteten kvinnor anställda ligger alla under genomsnittslönerna för arbetare, medan mansdominerade branscher ligger över. Skillnaderna har minskat något efter de senaste två avtalsrörelserna med jämställdhetspott, men det räcker inte.

– Det tar 30-40 år för kvinnorna att komma i kapp om vi håller samma takt som hittills, sa rapportens författare Mats Larsson.

Källa: Sekotidningen

Lördagen den 10 september

Kommunals medlemscenter Skärholmens medlemutbildning till sjöss

Klockan 6.30 var vi ansvariga från sektionen på plats för att hämta ut gruppbiljetterna och förbereda avprickning av alla medlemmar.

Sektionen bjöd in till denna medlemsresa och medlemsmöte via hemsidan, till arbetsplatserna, via arbetsplatsombuden och via Facebook.

Resan skedde helt på egen fritid och ingen ersättning betalades ut.

Totalt sett anmälde sig 108 medlemmar varav 81 deltog, av dessa var 2 medlemmar från andra sektioner.

De flesta av dem som ej deltog hade lämnat återbud på grund av sjukdom. Dessa medlemmar kommer också att kontaktas och erbjudas en ny möjlighet att delta på någon av sektionens medlemsutbildningar.

Först frukost

Vi började med att äta en härlig frukost i Food Garden, det var verkligen gott att få sitta ner å njuta av en stor frukostbuffé när man varit uppe så tidigt en lördag morgon.

Kl. 9.00 började medlemsmötet som avhandlade sektionens aktivitetsplan och budget för 2012. Samt information om vilka studier som sektionen planerar till 2012.

Efter medlemsmötet blev en paus med fika å frukt på konferensavdelningen. Sen började ett utbildningspass som Christer Andersson höll i.

Han berättade om fackföreningens historia och visade även ett bildspel om detta, sen berättade han om vad ett kollektivavtal har för betydelse för en anställd.

Folksam informerade

Efter utbildningspasset kom Folksam och berättade om vilka försäkringar som ingår i medlemskapet, vilka försäkringar som finns att teckna extra och de gjorde då särskilt reklam för "Barnförsäkringen", det är en mycket

förmånlig försäkring som man kan teckna innan barnet fyllt 16 år. Alla fick material för att kunna läsa och ringa Folksam om frågor eller genomgång av sina befintliga försäkringar.

Det är dessvärre väldigt många barn till medlemmar som saknar försäkringar, det kan jämföras med att de som köper ett husdjur kostar direkt på detta en försäkring!

Dags för båtbyte

Nu är båten på väg att lägga till vid Mariehamn och det är båtbyte. Alla kursdeltagarna informeras om hur det går till att byta båt, att de kan hålla utkik efter någon med röd väst om de behöver hjälp.

Väl inne på den nya båten som åker till Stockholm träffas vi alla vid Buffetrestaurangen, nu är det det klassiska smörgårdsbordet.

Samtliga styrelseledamöter får nu lämna in den röda västen till Marika som ansvarar för dem. Nu är det fritid som gäller för resten av båtresan hem.

Sammanfattning

En sammanfattning av de synpunkter som inkommit från medlemmarna är att de uppskattade dagen, de tyckte innehållet i utbildningspasset var spännande, många har redan anmält sig till en av sektionens medlemsutbildningar.

Vi får se om någon av medlemmarna väljer att åka med på en medlemsutbildning på båt som sektionen brukar erbjuda under våren.

Tack alla medlemmar för att ni klev upp denna tidiga lördag då solen sken och havet glittrade - vi hade en härlig dag tillsammans med mycket skratt!"

MARIKA ERIKSSON



Gå en medlemsutbildning

Vill du veta vad facket gör och få mer kunskap om bland annat försäkringar och kollektivavtal? Anmäl dig till en av höstens medlemsutbildningar,

ta kontakt med din sektion
så kan de hjälpa dig med anmälan.)

- 2011-10-20 Medlemsutbildning alla (arrangör Kommunal Västra Stockholm)
- 2011-10-25 Medlemsutbildning alla (arrangör Kommunal Gullmarsplan)
- 2011-11-07 Medlemsutbildning alla (arrangör Kommunal Skärholmen)
- 2011-11-08 Medlemsutbildning alla (arrangör Kommunal Södertälje sjukhus)
- 2011-11-28 Medlemsutbildning alla (arrangör Kommunal Västra Stockholm)

KOMMUNAL SOLLENTUNA

Sektion 15
Kallar till Nomineringsmöte
Tisdag den 22 november
Klockan 18.30
Plats: Turebergshuset, plan 13 Turebergstrummet.
Från klockan 18.00 serveras något att äta och dricka, samt kaffe och kaka.
Ur dagordningen:
Nomineringar till styrelsen.
Ordförande
2 Ordinarie styrelseledamöter
2 Styrelsesuppleanter
Nomineringar till avdelningsstyrelsens representantskap
Övriga frågor
Den du nominerar skall vara tillfrågad, du kan även skicka in nomineringen i förväg till sektionen i slutet kuvert. Märk kuvertet med nominering, så vidarebefordrar vi detta till valberedningen.
Anmälan sker senast den 18 november till
Mail: sektion15.stockholm@kommunal.se
Telefon (där du även kan lämna meddelande) 08- 579 213 61
Eller till fax :08 579 213 16

Välkomna

KOMMUNAL HANINGE

Kallar till nomineringsmöte
Datum: onsdagen den 16 november
Klockan 18.30
Plats: Skärgårdssalen/ Kommunhuset Rudsjöterrassen 2

Kommunal bjuder på buffé

Ur Dagordningen:
Nomineringar till:
sektionsstyrelsen
avdelningens representantskap
ABF Södertörns representantskap
Haninge/Tyresö LO-sektion representantskap
Nomineringarna avslutas

Information från Styrelsen

Om Du vill delta på buffén eller har några allergier är det viktigt att Du anmäler dig senast Fredagen 11 november.
Telefon: 606 82 22 - 6068720
e-post:
sektion4.stockholm@kommunal.se

KOMMUNAL SEKTION 26 SKOLKLUBBEN

kallar till nomineringsmöte
Alla medlemmar i våra grundskolor i stadsdelarna Norrmalm, Farsta, Skarpnäck, Enskede-Årsta-Vantör, Älvsjö, Skärholmen, Östermalm, Södermalm och Hägersten-Liljeholmen är välkomna.
Datum: Onsdag 9 november kl. 18.30.
Plats: Kommunals medlemscenter (KMC) Gullmarsvägen 29, tag buss 160 från T-banestation Gullmarsplan en hållplats till Sköntorpsplan
Ur dagordningen:
- Nomineringar av ordinarie och ersättare till klubbstyrelsen.
- Nomineringstidens längd.
- Verksamhetsplan och budget för skolklubben 2012.
- Aktuell information.
- Övriga frågor.

Vi bjuder på kaffe och goda mackor + utlottning av lite av varje!
Anmäl gärna (inget tvång) att du/ni kommer
per telefon: 08-508 33 420 eller mejl: sektion26klubb2.stockholm@kommunal.se

Varmt välkomna!
Klubbstyrelsen

KOMMUNAL BOTKYRKA - SALEM

Sektion 7 Botkyrka-Salem kallar härmed till **nomineringsmöte**
Datum: den 8 november
Klockan 18.00
Plats: Nisellsalen på Xenter i Tumba.
På dagordningen:
Nominering till styrelse
nominering till avdelningens representantskap
övriga nomineringar

Vi bjuder på frukt och juice.

Välkommen!

KOMMUNAL JÄRFÄLLA

kallar till nomineringsmöte
Datum: 7 november
Klockan 18,30
Plats: Träffen, Viksjöskolan

Ur dagordningen
Presentation av inkomna nomineringar
Nya frågor och information

Alla medlemmar är hjärtligt välkomna

Välkommen

KOMMUNAL VÄRMDÖ

kallar till Nomineringsmöte
Datum: Torsdag den 10 november
Klockan 18.30 – 20.00
Plats: Fenixväg 1 Brandstation
134 44 Gustavsberg

På dagordningen:
Nominering av 3 ordinarie ledamöter till sektionsstyrelsen samt 5 suppleanter

Vi bjuder på lättare förtäring

Dessutom den årliga utlottningen av fina priser

Telefon 08-570 485 92
e-post:
sektion3.stockholm@kommunal.se

Välkommen

KOMMUNAL VALLENTUNA

**Kallar till Nomineringsmöte
Var med och påverka våran styrelse!**
Den 9 november mellan kl 18.00-19.00
Plats: Sektionen, Tuna torg 3, Vallettuna
Anmälan sker till sektionen på tel. 08-58785693 före 8 november.
Välkomna!

Kommunal Sektion 18 Vallentuna
Tuna Torg 3 2 tr, 186 86 Vallentuna
Tel 08 587 856 93
sektion18.stockholm@kommunal.se

Medlemsutbildning i Vallentuna!
Passa på att gå medlemsutbildningen som nu kommer att hållas i Vallentunaden 17-18 november.
Anmälan sker senast den 18 oktober på tel. 08-58785693.
Utbildningen ger 752 kr skattefritt/dag.

KOMMUNAL SOLNA

kallar till nomineringsmöte
Datum: den 9 november 2011
Klockan 18.00
vi bjuder på lättare förtäring från 17.00
Plats: Solna stadshus 1 tr.

Dagordning:
Nomineringar till sektionsuppdrag
Allmän facklig information
Övrigt

Handlingar till mötet finns att hämta från sektionens hemsida eller på expeditionen!

Välkommen

KOMMUNAL NACKA

Kallar till nomineringsmöte där medlemmarna ska utse representanter till sektionsstyrelse och övriga uppdrag.

Datum: den 8 november
Tid: kl. 19.00
Plats: Nacka Kommuns Stadshus, Sammanträdesrummet Orminge, Granitvägen 15 (vi möter vid huvudentrén)

Dagordning:
Val av valberedare fram till årsmötet 2012
Nomineringar
(Dessa poster finns det möjlighet att nominera till):
1 ordförande på 2 år.
2 ordinarie styrelseledamöter, 2 år
Ev.1 fyllnadsnominering ordinarie styrelseledamot, 1 år
5 suppleanter sektionsstyrelsen, 1 år
5 ledamöter till Kommunal Stockholms läns representantskap, 1 år
5 suppleanter till Kommunal Stockholm läns representantskap, 1 år
1 fanbärare, 1 år
1 ersättare för fanbärare, 1 år.
3 personer till Valberedning på 1 år, varav 1 sammankallande

Ev. Rapport.
Motioner
Övriga frågor.

Du är varmt välkommen, men hör av dig till oss senast den 4 november om du vill ha kaffe och fikabröd på telefon: 716 05 68, eller e-post: sektion2.stockholm@kommunal.se

Om du inte kan delta på mötet kan du nominera dina tillfrågade kamrater ändå hör av dig till sektionen på 08-716 05 68 eller på e-post: sektion2.stockholm@kommunal.se,

Välkommen

KOMMUNAL VÄSTRA STOCKHOLM skolklubben

Kallar till Nomineringsmöte

Torsdagen den 13/10 kl. 18.00
Hässelbygdsskolan, lokal Prisma Loviselundsvägen 10
Ur dagordningen:
Nominering till :
Ordförande

2 ordinarie ledamöter
2 suppleanter
Nomineringar skickas till skolklubben senast 10/10 -11 eller lämnas på mötet.

Anmäl Dig på tel.nr 08-508 33 812 senast 10/10-11 om Du tänker komma , med tanke på inköp av tilltugg.

KOMMUNAL I NORRTÄLJE

TRÄFF FÖR ALLA SOM ARBETAR INOM
PERSONLIG ASSISTANS.

Vi träffas på Kommunals expedition på Drottninggatan 5 i Norrtälje
(mellan sjukhuset och badhuset)

Tisdagen den 15 november kl. 18.30–20.30

Vi bjuder på lite snacks.

KOM MED DU OCKSÅ, FÖR ATT DISKUTERA HETA ÄMNER
SOM BERÖR JUST DIG!

Ring gärna och berätta om du kommer
0176-21177, 0176 327188

Vi ser fram emot att ni kommer!

Ha det gott, vi ses!

Vuokko, Sara, Gun-Britt, Åza, Christer å Lotta

Har du kollat in din sektioners hemsida på internet?
Adresslistan hittar du här!

Sektionernas hemsidor på WWW

Nynäshamn	www.kommunal.se/stockholm/sektion1
Nacka	www.kommunal.se/stockholm/sektion2
Värmdö	www.kommunal.se/stockholm/sektion3
Haninge	www.kommunal.se/stockholm/sektion4
Tyresö	www.kommunal.se/stockholm/sektion5
Huddinge	www.kommunal.se/stockholm/sektion6
Botkyrka	www.kommunal.se/stockholm/sektion7
Södertälje	www.kommunal.se/stockholm/sektion8
Danderyds sjukhus /Norra länet	www.kommunal.se/stockholm/sektion9
Ekerö	www.kommunal.se/stockholm/sektion10
Solna	www.kommunal.se/stockholm/sektion11
Sundbyberg	www.kommunal.se/stockholm/sektion13
Järfälla	www.kommunal.se/stockholm/sektion14
Sollentuna	www.kommunal.se/stockholm/sektion15
Upplands-Väsby	www.kommunal.se/stockholm/sektion16
Sigtuna	www.kommunal.se/stockholm/sektion17
Vallentuna	www.kommunal.se/stockholm/sektion18
Täby	www.kommunal.se/stockholm/sektion20
Norrtälje	www.kommunal.se/stockholm/sektion21
Lidingö	www.kommunal.se/stockholm/sektion22
Österåker	www.kommunal.se/stockholm/sektion23
Upplands Bro	www.kommunal.se/stockholm/sektion25
KMC Gullmarsplan	www.kommunal.se/stockholm/sektion26
KMC Skärholmen	www.kommunal.se/stockholm/sektion27
KMC Stockholm västra	www.kommunal.se/stockholm/sektion28
Centrala länet	www.kommunal.se/stockholm/sektion30
Trafiken	www.kommunal.se/stockholm/sektion34
Tekniska	www.kommunal.se/stockholm/sektion46
Räddningstjänsten	www.kommunal.se/stockholm/sektion52
Carema	www.kommunal.se/stockholm/sektion59
HS/Södra länet	www.kommunal.se/stockholm/sektion77
Södertälje sjukhus	www.kommunal.se/stockholm/sektion79
Karolinska sjukhuset	www.kommunal.se/stockholm/sektion80
Södersjukhuset	www.kommunal.se/stockholm/sektion87
Attendo	www.kommunal.se/stockholm/sektion97

Fackligt-politiskt engagemang / Ljusmanifestation

I DEMOKRATINS TECKEN



24 oktober
Kl. 17.00- 19.00

Centrumtorget HALLSTAVIK

Manifestationen på torget, vid uselt väder i Folkets Hus, Rosen.

TALARE:

Gabriel Wikström	SSU
K-G Westlund	LO-distriktet
Tobias Baudin	Kommunal
Johan Lindholm	Byggnads
Helene Hellmark – Knutsson	Partidistriktet Sthlms läns oppositions landstingsråd

Underhållning: *Skebogänget*

Enklare förtäring:

Arrangörer: Tvärfackliga arbetsgruppen

Kommunal. Pappers avd 68. Byggnads. IF Metall. LO-distriktet. ABF Norrtälje.
AK Norrtälje

Nästa nummer av MT kommer vecka 45 - 2011

Krysslösning MT 6 /2015

1:a pris:
Zenitz
Sege-Eriksson
Hägersten
2:a pris:
Riitta Kiema
Huddinge
3:e pris:
Åsa Lundberg
Nynäshamn





A 1397 @ PROPRES / info@propres.se

FRISK OCH FRÄSCH DRÖCK	DEN LEDER VISST IN I HIMLEN	MER ÄN GÄRNA TIDEN VI LEVER I	EN SMULA	GÖR MAN SIG GÄRNA MED GODA VÄNNER	TRÖGA	SLÄKT- OCH DEL AV RUNRAD	MISS ENHET FÖR TEMP	BLEV JU VALD LUGN- VATTEN	STJÄRNA HAR KANSKE LÄMMEN	HÖRS KANSKE MISS- MÖJD	SER DET SKÖNA I TINGEN	ÄR DET SÅ ROSAS DET
LÄTER OFTAST MISS- NÖJD				MÅSTE JU GÄLD- ENÄREN		FIXAR FÖDAN FINN JOLLEN						
DESS SÅNG HÖRS I NATUREN						LEDARE GÖRS I HALV- LEKAR			HAR HAN I DINGEN RUND- HULT	STOR MAKT UTAN TVIVEL		DROG SÖLBÅT ÖVER HIMLEN
VERK KAN SES SOM ETT				KYLDE BÖR EJ ELAPPARAT VÄRA				STÄLLER UPP I OSÄKRA FALL STUMP				
LUSÄGG			SÅDAN UNNAR INGEN ANNAN NÅGOT				NÄRA FÖRE- STÄ- ENDE	DRYCK GJÖRDES MATEN I MIKRON?		KAN DE OBE- TALT		
KATOD ÄR EN	MÄT I LÅNGA TRÄDAR		REFORM- ERAD VARIANT AV ESPER- ANTO FLICKA				GJÖRDE TAL- TRÄNGD?			BE- VITNA		TAS TABLETT GENOM MUNNEN
FÖRR BE- STÄMDA TIBER FÖR FLYTT- NING						MAKRILL- FISK - UNIK HAR			BRUTAL KAN MAN NU MED MOBILEN	FEMTIO KAN STÅ FÖR SVERIGE	SÖRG- FRIHET KON- SEKVENT	
KAN KÖLDEN GÖRA EN			POSTALT IRAN OCH IRIIDIUM		BRUKAR MAN SKRIV- ELSER	RUSSET ALABAMA PÅ BREV			URDJUR I STEN			
ÄND- PUNKTER LÄXAR UPP							DET- SÄMMA UTE- SLUTER			RÄTT- ENLIG SEDLIG		
								MUSIKER TUGG- GRERISK BOKSTAV				



ÄR LUFT MED PARTIKLAR KUJON									KAN ROCK HA SEGT VIRKE		PIGG OCH RASK	KNÄP FÖR HJÄRNAN	GÖRS DET I VILD- MARKEN
								KAOS ÄR VÄLD- GÄRNING			ÄR SVIN FÖR MUSLIM		
DEN ÄR EN SKELETTDEL HOS RYGGRADSDJUR										ENHET INOM POLISEN FRI			
VILL INGA ILLA											TAR EN BIT MAT	CHEF KLÄDDE KÄRLAR FÖRR	
JÄRAB- RÄTT MED KIKART B DRIVA								BLIR IBLAND SÄTAR	ÄR DET INGEN SOM BOR I				
							HAN- DJUR			BLEV KANSKE ILÖKEN			KAN VÄRA EN MANEGE
HAR "KAPPOR" AV KÄL										LÄGGA TILL SÄNGS SKÄNKAN			
								GER UT			KAN TAS T.O.M. PÅ CYKEL....		
ÄR OFTA FUKTIG MARK NOLL								MÅ MAN HA PÅ BIL PORTORD					
						JAKT- GUDINNA I ROM					BLIR MAN MED TVÅL		
KNOPP NYTTJIA MOT VISS ÅKTIKT												RADIUM	

1:a Pris 6 Trisslotter - 2:a Pris 4 Trisslotter - 3:e Pris 2 Trisslotter

Lösningen skall vara redaktionen tillhanda senast den 28 oktober för att delta i dragingen.

Lösningen sändes till:
Medlemstidningen MT
box 300 27
104 25 Stockholm

Namn _____
 Adress _____
 Postadress _____

ARG

Bra arbetsplats

Glad

Kultur

Det här borde alla få veta!

Så här löste vi problemet

Tipsa MT om nyheter och andra intressanta händelser. Vi vill medverka till att alla våra medlemmar får reda på vad du lyckats med eller gjort.

epost: mt.stockholm@kommunal.se

telefon: 010 - 442 89 04

010 - 442 89 05

Bra tips kommer at löna sig...

1:

Nä
Ac
Pc

1:a Pris 6 Trisslotter - 2:a Pris 4 Trisslotter - 3:e Pris 2 Trisslotter

namn _____
adress _____
postadress _____

**Lösningen skall vara redaktionen
tillhanda senast den 26 augusti
för att delta i dragningen.**

Lösningen sändes till:
**Medlemstidningen MT
box 300 27
104 25 Stockholm**